

Motion till riksdagen 2009/10:Sf239

av **Margareta Persson m.fl. (s)**

En sjukförsäkring värd namnet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sjukförsäkringen.

Motivering

Det sjukförsäkringssystem som vi en gång haft och varit stolta över börjar nu bli ett minne blott. Den borgerliga regeringen har i princip raserat den och dessutom lyckats skapa myten om att alla sjuka och arbetslösa är fuskare. Om några har fuskat är det inte systemet det är fel på utan uppföljningen av det samma. Det är inte värdigt vårt land med denna hetsjakt på och detta ifrågasättande av sjuka och skadade människor. Har man höga sjuktal och skador måste man ta fram orsakerna och åtgärda dem. Fler och fler ifrågasätter och misstror dagens system och tecknar privata försäkringar, något som en vanlig löntagare inte kan drömma om att göra.

I Sverige ska alla ha rätt att känna trygghet om man blir sjuk eller skadad. Man ska veta att man har en ersättning så att man kan fortsätta leva ett drägligt liv trots sjukdomen. Sjukdomar och skador medför ofta många andra kostnader, vilket också påverkar den ekonomiska situationen. Får den här utvecklingen fortsätta går vi raka vägen mot ett klassamhälle liknande det i USA - har du pengar är det inga problem, har du inte det så får du skylla dig själv.

Våra försäkringssystem måste vara utformade så att det blir tydligare för medborgaren att sjukförsäkringen är en försäkring och inte något bidrag. Försäkringskassan måste ta ett större ansvar för att hjälpa människor tillbaka till arbete. Arbetsgivarna måste också tvingas att på ett seriöst sätt ansvara för en arbetsplatsrehabilitering av sin personal. Med det nya systemet har man bakvägen givit arbetsgivaren möjlighet att säga upp sjuk personal genom att hävda att man inte har något lämpligt arbete till den som blivit sjuk eller ska-

Fel! Okänt namn på

dad. Då uppstår så kallad teknisk arbetsbrist, vilket innebär saklig grund för uppsägning.

Inom de fackliga organisationerna ser man idag en alldeles för stor utslagning bland sina medlemmar. Människor bollas runt i systemen och ingen vill ta ansvar för dem. Enligt försäkringskassan är de så friska att de kan arbeta med lämpligt arbete. Tyvärr saknas de här lämpliga arbetena för det mesta. Men det tar man ingen hänsyn till. Arbetsförmedlingen anser att de är för sjuka för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande och därmed blir individen helt utan ersättning. Ett sätt att lösa problemen kan vara att göra en enhet av arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Då ger man dessa möjlighet att gemensamt hitta lösningar för individen samtidigt som man sparar mycket administration och ingen av myndigheterna kan krypa undan sitt ansvar.

Den socialdemokratiska regeringen tillsatte en utredning som skulle se över sjukförsäkringen och dess funktion. Denna skulle fungera som en grund för en framtida parlamentarisk utredning om ett hållbart sjukförsäkringssystem. Tidigare ministern och generaldirektören för Riksförsäkringsverket, Anna Hedborg, fick detta uppdrag. I många delar och på ett brett sätt presenterade hon sina analyser.

Efter regeringsskiftet 2006 tog den tillträdande regeringen dessa analyser som intäkt för snabba och kraftfulla förändringar. Den planerade och utlovade parlamentariska utredningen om en brett förankrad överenskommelse om den framtida sjukförsäkringen har förbisetts av den nuvarande regeringen. Istället har många förändringar genomförts utan noggranna analyser och bred förankring av förslagen. Redan kort efter regeringsskiftet kom de första justeringarna som minimerade arbetsgivarens ansvar i processen. Härefter kom en rad åtgärder som gav individen ansvaret och på olika sätt skuldbelade den sjuke.

De försämringar som nu genomförts i sjukförsäkringen är så kraftiga att försäkringen knappast längre kan kallas just en försäkring. Mot den bakgrunden är det angeläget att regeringen tillsätter den tidigare utlovade parlamentariska utredningen om ett hållbart sjukförsäkringssystem. Utgångspunkten för en ny försäkring bör vara att den baseras på faktisk förlorad arbetsinkomst och att ersättningsnivån ska vara 80 procent.

Stockholm den 29 september 2009

Margareta Persson (s)

Carina Hägg (s)

Thomas Strand (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)